

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. I. De Jurisdictione ordinaria, ac delegata Confessarii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Q U Æ S T I O VIII.

De Ministro Sacramenti Poenitentiae.

Explicatis partibus hujus Sacramenti, inquirendum, Quenam requirantur in Ministro, ut valide, & licite possit illud ministrare. Et primo agemus de Jurisdictione ordinaria, & delegata. Secundo, de Jurisdictione dubia, probabili, & in articulo mortis. Tertio, de Approbatione. Quarto, de probitate, & doctrina in Confessario requisita; Ac demum de obligatione Confessarii in ipso actu Confessionis; In sequenti deinde quaestione agemus de Casibus reservatis, ac de Jurisdictione ad illos requisita.

ARTICULUS I.

De Jurisdictione ordinaria, ac delegata Confessarii.

- I. In articulo mortis, deficiente Sacerdote, laudabiliter confessio fit Laico, non tamen Sacramentalis; & dubitatur, an iste possit a Censuris tunc absolvere.
- II. Jurisdictio essentialiter requisita ad absolvendum quid importat?
- III. Per potestatem Ordinis Sacerdotes non sunt iudices in hoc Sacramento, sed solum eligi possunt in Iudices.
- IV. Quibusnam competat jurisdictio Ordinaria, quibus vero delegata?
- V. Regularis in una diocesi approbatus num possit in alia diocesi audire confessiones subditorum Episcopo, a quo fuit approbatus?
- VI. Jurisdictio in venialia num competat curvis Sacerdoti? Et unde?
- VII. Universim illicita est, sed non invalida Confessio venialium facta simplici Sacerdoti. Huic tamen venialia confiteri possunt Religiosi Societatis Jesu ex declaratione P. Mutii Generalis; quod tamen P. Claudius dissuadet.
- VIII. Quibusnam competat eligere sibi

simplicem Sacerdotem in Confessarium?

- IX. Qui delegatam, aut ordinariam habet jurisdictionem, potestne illam sui extra propriam diocesim?
- X. Peregrini Sacramenta Confessionis, & Communionis recipiunt, ubi commorantur. Sed quid si incidunt in reservata?
- XI. Limitari potest jurisdictio ad personas, ad casus, ad tempus, ad locum.
- XII. Jurisdictio delegata non expirat per mortem, aut excommunicationem delegantis.
- XIII. Num possit delegatus pro casu occurrenti subdelegare?
- XIV. Non delegatur jurisdictio per ratiabitionem de futuro, aut de presenti, nullo externo signo manifestata.
- XV. At probabiliter delegatur, si ratiabitione de presenti manifestetur signo externo.
- XVI. Error communis est in causa, cur ab Ecclesia jurisdictio conferatur, etiamsi desit titulus coloratus.

I. **C**ertum est primo, ad valorem absolutionis requiri Ordinem Sacerdotalem, ut definitur in Trid. sess. 14. cap. 6. & can. 10. ubi habetur: *Si quis dixerit, non solos Sacerdotes*

dores esse ministros hujus Sacramenti, *Anathema sit*. Quare si quis non Sacerdos auderet hoc Sacramentum administrare, non solum fieret irregularis, & tamquam suspectus de hæresi esset denunciandus, verum etiam ex decreto Gregorii XIII., Clem. VIII. Urbani VIII., si vigesimum annum complevit, tradi deberet Curie seculari, ut capite plecteretur; sicut & qui auderet Missam sine presbyteratu celebrare. Unde habes, quod, quando Magister Sententiarum, & D. Th. dicunt, confessionem in articulo mortis faciendam esse laico in absentia Sacerdotis, non loquantur de Confessione Sacramentali; sed dent consilium talis actus humiliationis, ut moribundus a laico instrui melius possit ad petendam a Deo veniam per contritionem; Quicquid sit, an laicus possit in tali casu absolvere a censuris; quod multis videtur probabile.

II. Certum est secundo, præter potestatem Ordinis requiri in Confessario ad validitatem absolutionis potestatem jurisdictionis, seu auctoritatem in alium, tamquam in subditum, relate ad ea, quæ spectant ad actum cognoscendi illius conscientiam, eamque ligandi, & solvendi. Patet hoc, tum ex Florent., quod in literis Eugenii habet: *Ministrum hujus Sacramenti esse Sacerdotem habentem auctoritatem absolvendi delegatam, vel ordinariam*; tum ex Trident. sess. 14. cap. 7. ubi ex eo, quod ad judicem spectet, ut sententiam ferat in subditos, colligit ad ferendam sententiam in foro Sacramentali ita esse necessariam jurisdictionem, ut sine ea invalide feratur.

III. Quare certum est apud Theologos, per illa verba Christi Domini, *Quorum remisistis* &c., quæ in ordinatione singulis Sacerdotibus dicuntur, non conferri potestatem jurisdic-

tionis, sed solum potestatem Ordinis judiciariam, seu ordinatam ad exercendum iudicium Sacramentale, quoties aderunt requisita, inter quæ est jurisdicção: Et consequenter per potestatem Ordinis Sacerdotes non fiunt iudices, sed fiunt eligibiles in iudices relate ad eos, quos Ecclesia designabit in subditos in foro Sacramentali. Non secus ac Doctor in iure canonico, vel civili per lauream doctoratus accipit aliquo modo potestatem judiciariam, non quia fit iudex, sed quia per illam redditur aptus, qui in iudicem, vel Gubernatorem eligatur ab habente auctoritatem. Et ratio est manifesta, quia si vi characteris Sacerdotalis daretur omnibus Sacerdotibus jurisdicção, & superioritas, sequeretur, quod jurisdicção daretur immediate a Christo Domino; unde non posset illam Ecclesia tollere, aut limitare; sicut non potest Ecclesia tollere Sacerdotibus potestatem consecrandi, quam habent in ordinatione a Christo Domino.

Ubi sciendum, quod qui sine jurisdictione absolveret, non solum invalide absolveret, ut docet Trident., sed etiam incurreret in iure suspensionem ab officio, idest a Confessionibus audiendis, & a celebratione Missæ; quamvis ea suspensio non sit lata, sed ferendæ sententiæ, ut notat hic Tambur.

IV. Certum est tertio, Jurisdictionem esse duplicem, Ordinariam, & Delegatam. Jurisdicção ordinaria dicitur illa, quæ alicui competit ratione sui muneris, idest ratione curæ animarum, quarum est Pastor: Unde Papa, Episcopus, Abbas habens Episcopalem jurisdictionem, Parochus, Vicarius perpetuus Episcopi, Vicarius Capitularis, summus Penitentiarius, Cardinalis in Ecclesia sui tituli, Legatus in Provincia suæ legationis; & inter Regulares Generales, &

& Provincialis, necnon Superiores locales, qui similes sunt Parochis, eo quod sint immediati Pastores, & alii similes dicuntur habere jurisdictionem ordinariam relate ad eos, quorum curam habent ex proprio officio. Et hi omnes veniunt nomine Ordinarii, & nomine proprii Sacerdotis in cap. *Omnis utriusque sexus*: Ex quo sequitur, Papam non habere Ordinarium, cum sit supremus Pastor; & Ordinarium Episcopi esse solum Papam; Parochi vero Ordinarium esse etiam Episcopum; Archiepiscopus, dum actu visitat diocesim Episcopi suffraganei, habet jurisdictionem ordinariam absolvendi sacramentaliter illius subditos.

Jurisdictione vero delegata, seu commissa dicitur illa, quæ convenit alicui Sacerdoti, non ratione curæ animarum, quam habeat, sed ex voluntate alterius habentis jurisdictionem ordinariam, qui legitime illam concedat. Dixi, legitime, nam si ille sit excommunicatus, vel suspensus non toleratus, non potest jurisdictionem delegare, ut notat Suar. contra Paludan., & S. Antoninum. Ratio est, quia tunc nullam in se habet jurisdictionem, atque adeo non potest illam delegare: Unde etiam fit, quod neque possit ad Confessiones approbare, ut idem Suar. notat contra Fagund. de Præceptis Eccl. lib. 7. cap. 9. num. 49.; quia approbare est actus legitimus alicujus potestatis, sed non potestatis Ordinis, tum quia non omnis Sacerdos potest approbare, tum etiam quia Vicarius non sacerdos potest approbare, ac licentiam dare ad audiendas confessiones; ergo est actus potestatis jurisdictionis: Quare cum excommunicatus, & suspensus non toleratus careant jurisdictione, non poterunt approbare ad audiendas confessiones.

Certum est quarto, eos, qui ha-

bent jurisdictionem ordinariam, posse illam delegare, ut patet ex cap. *Cum Episcopus in 6.* Et ratio est, quia delegatio est unus ex actibus jurisdictionis ordinariæ. Verum tamen est, quod Parochi non possint jurisdictionem in proprias oves delegare, nisi Sacerdotibus ab Episcopo approbatis, ut constat ex Trident. sess. 23. cap. 15. de Reformatione. Quare unus Parochus potest alii Parocho jurisdictionem in proprias oves delegare, quia eo ipso ac est Parochus, censetur ab Episcopo approbatus: Superiores tamen Regulares possunt suam jurisdictionem cuilibet Sacerdoti delegare, quia Trident. exigit approbationem Episcopi solum in eo, qui auditurus est confessiones Secularium, etiam si Sacerdotum, non vero in eo, qui auditurus est confessiones Regularium.

V. Utrum autem satis sit approbatio ab Episcopo, cui est subditus Confessarius, an ab Episcopo loci, in quo auditur confessio, an a quocumque Episcopo? Discutit Suar. disp. 28. sect. 6., & nos art. 3. examinabimus. Quamvis autem Clemens X. in sua Bulla anno 1670. declararit, Regularem in una diocesi approbatum non posse audire in alia diocesi confessiones, ne illorum quidem poenitentium, qui subditi sunt illi Episcopo, a quo fuerat approbatus talis Regularis; id tamen intelligendum est, ut notat Platel. num. 872., quod non possit se exponere ad audiendas confessiones, non vero quod non possit privatim in alia diocesi confessionem audire alicujus secum itor facientis, qui sit subditus illi Episcopo, a quo Regularis fuerat approbatus; in hoc enim casu valde de materiali se habet locus, qui sit in alia diocesi. Caterum Clemens non loquitur de omnibus confessariis, sed tantum de Regularibus; quippe qui facile ex uno loco in alium se trans-

fe-

ferunt, & jurisdictionem habent immediate a Pontifice, non ab Episcopo, sicut habent Sacerdotes sæculares. His præmissis, ad varia quæsitæ circa jurisdictionem descendimus, præsertim de Jurisdictione circa venialia, de Jurisdictione delegata, de Jurisdictione dubia, aut probabili, ac de Jurisdictione in articulo mortis.

VI. Quæritur itaque primo; An quilibet Sacerdos habeat jurisdictionem circa venialia, aut mortalia alias rite confessa?

Respondeo, Solum existimare ad venialia absolvenda non requiri potestatem jurisdictionis, sed sufficere potestatem Ordinis; Et eadem est ratio de mortalibus alias rite confessis. Paludan. vero, Canus, Capreol., & alii, quos refert, & sequitur Vasq., putant, jurisdictionem circa venialia conferri a Christo Domino in ipsa ordinatione, atque adeo unumquemque Sacerdotem habere jurisdictionem ordinariam circa venialia: Et ratio videtur esse, quia venialia non possunt ab Ecclesia reservari, cum sint materia voluntaria; ergo jurisdic-tio in illa non confertur ab Ecclesia, sed a Christo Domino.

Demum Suar. disp. 26. sect. 5. Lug., Con., Henr., Bonac., & alii apud Dian. part. 5. tract. 14. resol. 86. probabilius docent, Jurisdictionem circa venialia ex ipsa consuetudine Ecclesiæ conferri a Pontifice. Et ratio est, quia absolutio a venialibus est actus judicii, licet voluntarii; ergo requirit jurisdictionem; Atqui hæc jurisdic-tio non confertur a Christo Domino in ordinatione; quia non omnis Sacerdos est Pastor; ergo confertur a Papa, qui potest illam pro libito auferre, & de facto auferit ab excommunicato, & suspensio non tolerato.

VII. Verum undecumque talis jurisdic-tio procedat, Innoc. XI. anno 1679. voluit, ut Episcopi non permit-

tant venialium confessionem fieri simplici Sacerdoti non approbato ab Episcopo, aut Ordinario, & rigorosam animadversionem ab Episcopo tanquam Sedis Apostolicæ delegato exequendam minatur in contrafacientes etiam Regulares. Hæc sunt verba Pontificis id vetantis: *Non permittant (vid. Episcopi) ut venialium confessio fiat Sacerdoti non approbato, &c.* Unde illicita universim est talis confessio. Puto tamen cum Carden., & aliis apud Croix num. 1489., quod non sit invalida, & quod non exponatur periculo frustrationis Sacramentum; Cum enim probabile sit, Jurisdictionem in venialia conferri Sacerdoti immediate a Christo Domino; & cum jurisdictione probabili valide confertur Sacramentum Pœnitentiæ, ut dicemus quæsito nono; idcirco valide confertur Sacramentum a simplici Sacerdote absolvente dumtaxat a venialibus, aut a mortalibus alias absolutis. Cæterum relate ad Religiosos Societatis Jesu declaravit P. Mutius Generalis, quod quilibet Sacerdos jurisdictionem habeat in venialia, ita ut possit ab illis absolvere, ut habet Croix lib. 6. part. 2. num. 1553., quamvis id P. Claudius Generalis dissuadeat.

VIII. Quæritur secundo; Quinam habeant jurisdictionem delegatam?

Respondeo, delegari jurisdictionem vel directe Confessariis, vel indirecte, quoties scilicet datur alicui facultas eligendi sibi Confessarium; Primo autem directe delegatur jurisdic-tio ad absolvendum ab omnibus peccatis, & censuris moribundum cuilibet Sacerdoti; Secundo, Mendicantibus ab Ordinario approbatis, vi propriarum Bullarum delegatur jurisdic-tio relate ad omnes casus, & censuras Papæ reservatas, ut communius docent, exceptis tamen casibus Bullæ Cœnæ, & sex illis intra Italiam extra Urbem a Clem. VIII. reservatis. Tertio dele-

ga-

gatur indirecte jurisdicatio, quando alicui vel ab homine, vel a jure, vel a consuetudine datur facultas eligendi sibi Confessarium: Etenim ab homine habere potest facultatem eligendi sibi Confessarium quilibet fidelis a Papa, Diocesanus ab Episcopo, Parochianus a suo Parocho, Regularis a suo Superiore: A jure eandem facultatem habent Episcopi, quatenus possunt Sacerdotem simplicem suum subditum approbare relate ad audiendas suas, & suarum ovium confessiones. Damnata autem est ab Alex. VII. thesis 16. dicens: *Qui Beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in confessarium Sacerdotem simplicem non approbatum*; in cujus expositione ostendimus non posse Episcopum in aliena diocesi eligere sibi in Confessarium simplicem Sacerdotem non subditum; quicquid sit an id potuerit ante Tridentinum. Quare a fortiori Parocho, aliisque Prælati exemptis hæc facultas non competit. Prælati tamen regulares, videlicet Generalis, Provincialis, & Superiores locales possunt eligere sibi in Confessarium quemcumque Sacerdotem, nisi tamen, ut notat Suar. disp. 27. sect. 2., Prælati inferior Confessarium habeat designatum a suo Superiore; Abbatis carent sine dubio hac facultate, quia non veniunt nomine Prælati, cum jurisdictionem spiritualem non habeant. Demum ex consuetudine, seu ex tacita Papæ licentia facultatem eligendi sibi Confessarium habent Cardinales, Legati a latere, Imperatores, Reges, & domestici Papæ, ut videre est apud Leand., & Lug., qui etiam docent, posse Cardinales dare familiæ suæ facultatem eligendi sibi confessarium, & Episcopos posse familiam suam eximere a Parocho.

IX. Queritur tertio; An habens jurisdictionem delegatam, sive etiam ordinariam possit illa uti cum iisdem

Pars VI.

subditis extra propriam diocesim?

Respondeo cum Suar. disp. 28. sect. 6., Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 34., Dian. part. 11. tract. 4. resol. 16., & aliis communius affirmative; dummodo formula delegationis non limiter ad talem locum, vel diocesim, ut fieri solet. Et ratio est, quia sola jurisdicatio contentiosa, quæ requirit strepitum judiciale, clauditur intra territorium; At jurisdicatio Sacramentalis, utpote voluntaria, quæ respicit tantum forum conscientiæ, & est in personas, non in loca, potest extra territorium exerceri. Bulla Clem. X. quæ incipit, *Superna*, vetat solum, ne Regulares approbati in diocesi A possint universim audire in diocesi B confessiones pœnitentium ejusdem diocesis A. (nisi forte, ut notat Platelius num. 367., Regularis in diocesi A approbatus iter faciat cum subdito ejusdem diocesis A, eo quod in tali casu videatur de materiali se habere locus: & Bulla videtur vetare, ne id fiat permanentiter, & palam cum offensione Episcoporum, non vero ne fiat transeunter; quod pariter alii autumant apud Croix lib. 6. p. 2. n. 1513.) Nec vetat hoc aliis habentibus jurisdictionem delegatam, ut jam diximus, & multo minus habentibus ordinariam. Decreta pariter Sacræ Congregationis Cardinalium tantum vetant, quod qui est approbatus in diocesi A, audiat in diocesi B confessiones pœnitentis, qui sit diocesis B, non vero pœnitentis, qui sit ejusdem diocesis A. Quamvis id vetetur in Bulla Innoc. XII. relata a Felice Potestate pag. 422. relata ad eos, qui volunt uti privilegiis Bullæ cruciatæ.

X. Circa peregrinos communis sententia fert, posse illos ex tacito Ordinariorum consensu confirmato a consuetudine Sacramentum confessionis, necnon communionis recipere a quolibet Sacerdote habente vel ordinariam,

T riam,

riam, vel delegatam potestatem in eo loco, in quo versantur; Idque etiam de confessione, & communione annua paschali intelligendum est, ex declaratione Eugenii IV., ut notat Cajet. V. *Absolutio* apud Suar. disp. 25. sect. 2.

Addit Laym. ex Cajet., & Henr. probabilius esse, peregrinos, cum in aliena diœcesi iusta de causa confitentur, posse absolvi a peccatis in propria diœcesi reservatis: Et quidem si in illa diœcesi, in qua versantur, reservata non sunt, poterunt ab iis absolvi etiam per confessarios non habentes potestatem in reservata: Si vero in ea diœcesi, in qua versantur, sint reservata, ab Episcopo solummodo absolvi poterunt, aut ab alio habentē potestatem absolventi a reservatis; quia Reus iudicandus est juxta leges, & consuetudines diœcesis, in qua versatur; Esto oppositam sententiam Suar. putet probabilem disp. 20. sect. 1., quando scilicet ea peccata reservata non sint in propria peregrinorum diœcesi. Verum Clemens X. in Bulla laudata vetuit, ne Regulares habentes jurisdictionem delegatam in diœcesi A, ubi peccatum aliquod non est reservatum, absolvant advenam a tali peccato, quod sit reservatum in sua diœcesi, si hujusmodi advena accedat ad diœcesim A in fraudem reservationis. Sed de his recurret sermo quæst. sequenti artic. 3.

XI. Quæritur quarto; An jurisdictione limitari possit ad personas, aut casus determinatos, vel ad tempus, aut locum; ita ut, verbi gratia, virorum tantum, non mulierum, horum, non illorum casuum, solum de die, vel in templo confessiones audiantur.

Respondeo, sine dubio jurisdictionem limitari posse ad arbitrium illam delegantis; etenim cum non ex institutione Christi Domini, neque ex natura rei habeatur, ut hic sit subditus

illius, sequitur, quod ad arbitrium delegantis jurisdictionem, possit hic, vel ille constitui subditus, & relate ad eos casus, quos sibi placuerit: Advertendum tamen, limitationem aliquando cadere supra substantiam jurisdictionis, ut si limitetur ad confessiones virorum, non mulierum, horum, non illorum casuum; aliquando vero cadere circa modum utendi tali jurisdictione, verbi gratia, audiendo confessiones de die, in templo, &c. In primo casu absolutio esset invalida, si extra limites impositos ferretur; In secundo vero casu esset tantum illicita, prout præceptum graviter, vel leviter obligat. Cum autem Regulares solum ab Episcopo indigeant Approbatione, (eo quod jurisdictionem habeant a Pontifice) difficultas est, an possint ab Episcopo approbari limitate, si cæteroqui censentur idonei illimitate? Certe si detur iusta causa, possunt id licite Episcopi; secus vero sine iusta causa, ut advertit Praelius n. 874. referens verba Clementis X. in sua Constitutione, quæ incipit, *Superna*, ubi habet: *Illos Religiosos, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter reperiuntur, absque limitatione temporis, cæterorumque locorum, aut generis personarum in diœcesi propria admittendos: Quoad cæteros vero, qui non adeo idonei reperiuntur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinquere, ipsos cum limitata facultate approbare, & admittere.* Ubi adverto, quod licet Episcopus peccaret aut non approbando idoneum, aut non approbando illum illimitate, quamvis sit idoneus illimitate, non per hoc valide possit conferri absolutio ab eo, cui ea illicite denegatur, cum desit illi approbatio essentialiter ad valide absolvendum requisita, juxta ea quæ diximus in expositione thes. XIII. ab Alex. VII. proscriptæ, & dicemus in calce quæst. nonæ.

XII. Queritur quinto ; An jurisdictione delegata expiret morte delegantis ?

Respondeo , communem esse sententiam , quod non expiret , si res non sit integra , seu si delegatus inceperit jam iudicium ; si vero res sit integra , seu si iudicium non sit inchoatum , Paludan. , Sylvest. , & alii docent , delegationem expirare , si delegans moriatur , siue ab officio amoveatur , siue propter excommunicationem , vel suspensionem potestatem amittat ; eo quod delegatus censetur habere eandem jurisdictionem cum delegante ; Unde quando jurisdictione per mortem , vel excommunicationem , &c. amittitur in delegante , amittitur etiam in delegato . Sed probabilius negant expirare Suar. disp. 36. lect. 3. , Pal. tom. 1. tract. 3. disp. 4. , Navar. , & alii ; quia delegatio jurisdictionis non est pensanda per regulas iustitiæ , sed gratiæ ; est enim gratia , tam respectu eorum , circa quos exercetur , quam respectu ipsiusmet exercentis ; Quare perseverat , donec revocetur ab eo , qui succedit in administratione jurisdictionis . Hinc etiam est , quod habens ab Episcopo proprio facultatem suscipiendi Ordines Sacros ab alieno , aut vescendi ovis , & lacticiis in Quadragesima , eo mortuo , facultatem acceptam non amittat , quia universim Gratia non expirat morte concedentis : Et quamvis in cap. *Si gratiose de Rescriptis* in 6. dicatur , quod jurisdictione concessa ad beneplacitum expiret morte concedentis ; id tamen intelligendum de jurisdictione contentiosa , non de gratiosa , sicut est in casu nostro , ut docent Pal. Lug. Sæ , Tambur. de Sacram. lib. 3. cap. 4. num. 40.

XIII. Queritur sexto ; An delegatus possit subdelegare jurisdictionem ?

Respondeo , Sanch. lib. 3. de Ma-

trim. disp. 32. num. 20. cum multis Juristis , & Theologis probabiliter docere , non solum delegatum Principis , sed etiam delegatum ad universitatem causarum posse subdelegare in casu particulari ; Verbi gratia , quando committitur alicui genus aliquod causarum , siue generalissimum , siue subalternum , siue restrictam ad aliquod tempus , vel locum ; Ut si committantur alicui omnes causæ , quæ hoc anno accidunt , vel in tali Territorio , potest probabiliter in casu aliquo occurrenti suam jurisdictionem delegatam subdelegare ; Idque probat Sanch. tum quia delegatus ad universitatem causarum reputatur quasi Ordinarius ; tum quia plura jura id permittunt . Ex qua doctrina sequitur , quod quando Episcopus concedit alicui Confessario facultatem absolvendi ab omnibus reservatis , possit hic in casu occurrenti facultatem suam subdelegare ; Quod expresse docent ex Navar. , Naldo , Peyrinus , Bordonus decis. 75. , necnon Homobon. , & alii apud Dian. part. 2. tract. 17. resol. 53.

XIV. Queritur septimo ; An jurisdictione delegata habeatur sufficienter per ratihabitionem de futuro , vel per voluntatem præsumptam Superioris delegantis nullo signo externo manifestatam ?

Respondeo cum communi negative . Dicitur enim habere jurisdictionem per ratihabitionem Superioris de futuro ille , cui Superior jurisdictionem non concessit , sed sperat futurum , quod Superior sciens illum dedisse absolutionem , ratum habeat , & factum approbet ; Et hæc ratihabitio dici solet etiam jurisdictione præsumpta de futuro . Quod autem non sufficiat , patet , quia absolutio non est valida , nisi Sacerdos habeat jurisdictionem actu , quando absolvit ; cum non possit suspendi effectus Sacramenti ; sed quando habetur jurisdictione hæc præ-

sumpta de futuro, non adest actu jurisdictionis, cum solum detur actu spes ratihabitionis, & jurisdictionis; ergo talis jurisdictionis per ratihabitionem non sufficit.

Præterea jurisdictionis per voluntatem Superioris præsumptam de præsentis haberetur, quando quis judicaret prudenter, quod si peteretur jurisdictionis a Superiore, illam concederet, vel quando de præsentis judicatur eo animo esse Superior, ut actu velit me absolvi, qui tamen animus nullo externo signo sit declaratus, ne implicite quidem.

Quod autem neque hujusmodi jurisdictionis præsumpta de præsentis sufficiat, patet etiam, quia vel voluntas Superioris, quæ præsumitur concedere jurisdictionem, est solum conditionata, quatenus si peteretur jurisdictionis, illam concederet, & sic jurisdictionis non haberetur, sed haberetur; Unde non satis est ad valorem Sacramenti; quia quod non est, sed esset, nihil operatur: Vel voluntas Superioris probabiliter creditur adesse, sed nullo externo signo sufficienter manifestatur, & est prorsus inanis; quia delegatio jurisdictionis fieri debet externo signo ad valorem iudicii. Ita communiter contra Filliuc., & alios apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 68.

Neque dicas; Ad tollendam malitiam furti in eo, qui non restituit, satis est voluntas Domini præsumpta, quod non fiat restitutio, ut multi probabiliter docent; ergo etiam ad valorem iudicii Sacramentalis satis est jurisdictionis habita per voluntatem Superioris præsumptam.

Nam, concessio antecedente, nego consequentiam. Et disparitas est, quia Dominus non est simpliciter invitus, quando præsumitur velle, quod non fiat restitutio, quatenus, si id peteretur, annueret, cum sit pius, verbi gratia, vel soleat debita dimittere;

Atqui, quando Dominus non est invitus, cessat malitia furti in eo, qui non restituit; ergo per voluntatem Domini præsumptam, quod non fiat restitutio, tollitur malitia furti: Contra vero, ad delegationem jurisdictionis non satis est, quod præsumatur voluntas Superioris aut conditionata, aut interna, sed debet fieri humano, & sensibili modo, & signo externo conferri ad valorem iudicii: Quis enim dixerit, esse legitimum iudicem illum, qui nullo externo signo constitutus sit iudex a Principe, esse Princeps voluntatem internam habere constituendi illum iudicem? Dispar est itaque ratio, cur in primo casu sufficiat voluntas interna Domini solum præsumpta, non vero in secundo.

XV. Quod si habeatur ratihabitio de præsentis, per hoc scilicet quod signo aliquo vel evidenti, vel saltem probabili manifestetur adesse de facto in Superiore voluntas conferendi jurisdictionem, tunc probabiliter jurisdictionis ista sic præsumpta, & interpretativa sufficit ad validitatem iudicii: ut docent communiter cum Filliuc., Busemb., Fagund. Præc. 2. lib. 7. cap. 2. Et talis ratihabitio de præsentis haberetur, quando, verbi gratia, Sacerdos, vidente, & non contradicente Episcopo, audiret confessiones, & eidem Episcopo constaret, quod illi jurisdictionem non contulerit; aut si Parochus absens alias significaverit alteri Parocho gratum sibi fore, quod suarum ovium confessiones audiat. Ratio est, quia talis ratihabitio fundatur in signis externis sufficienter indicantibus dari actu jurisdictionem, & consensum Superioris implicitum.

XVI. Quæritur octavo; an error communis satis sit, ut conferatur jurisdictionis, etiam circumscripto titulo colorato?

Respondeo, jurisdictionem conferri, non solum quando errori communi

muni adjungitur titulus coloratus, puta si existimetur aliquis communiter esse Pastor, aut habens aliunde jurisdictionem, cum tamen non habeat, vel propter censuram, vel propter alium defectum; sed etiam probabiliter si error communis non jungatur cum titulo colorato, puta si Sacerdos non habens jurisdictionem bona, vel mala fide exponat se confessionali ad confessiones audiendas, communiter censetur confessarius approbatus: Ita Dian. part. 3. tract. 4. resol. 22., & resol. 122. ex Molfes., & aliis. Et ratio est, quia tam jus Civile lege Barbarius ff. de Officio Praetoris, quam jus Canonicum, Cap. Ad probandum de Sententia, & re judic., disponunt valere gesta a Judice putativo, quando communis error concurrat; idque propter bonum commune exigens talem dispositionem ad vitanda multa inconvenientia; ergo etiam iudex Sacerdotalis, si caetero qui jurisdictione careat, quando ex errore communi putetur illam habere, propter bonum commune illam habet ab Ecclesia; dummodo tamen sit capax illius; nam, si non esset Sacerdos, verbi gratia, certe jurisdictionem ab Ecclesia habere non posset in foro Sacramentali; quia humana potestas solum tollere potest impedimentum juris humani, non vero juris divini, aut naturalis. Debet autem hic error esse probabilis, non vero supinus, aut crassus, ut advertit Bardi in Bullam Cruciatæ part. 2. tract. 5. cap. 1. num. 153. ex Sanchez., & aliis; quia error supinus, & crassus in Jure æquiparatur scientiæ.

ARTICULUS II.

De Jurisdictione dubia, probabili,
& in articulo mortis.

- I. Cum jurisdictione negative dubia non licet absolutionem impendere.
- II. Licet tamen est illam impendere cum jurisdictione probabili, suppleta Ecclesia jurisdictionem, si forte desit.
- III. Habens jurisdictionem in mortalia penitentis, si negative dubitet, an aliquod mortale sit reservatum, licite ab illo absolvit.
- IV. Jurisdictio, que datur cuivis Sacerdoti pro mortis articulo, datur etiam pro periculo mortis. Et quinam dicantur in tali periculo versari?
- V. Probabiliter simplici Sacerdoti confertur jurisdictio, etiam presente Parocho.
- VI. Absolutio a peccatis reservatis in mortis sive articulo, sive periculo confertur sine onere; secus vero absolutio a censuris reservatis; si tamen penitens sit denunciatus; & careat impedimento perpetuo ad eundem Superiorem.

I. **Q**Uæritur primo; An liceat absolvere cum jurisdictione dubia, vel saltem probabili?

Respondeo cum communi, extra casum necessitatis dari non posse absolutionem ab eo, qui negative dubitat de sua jurisdictione; quia extra necessitatem nullum Sacramentum potest licite conferri cum dubio de ejus valore; ut si quis baptizaret cum aqua rosacea habens aquam naturalem; aut si quis absolveret dubitans an sit Sacerdos. Cum autem non minus ad valorem Sacramenti requiratur potestas jurisdictionis, quam potestas Ordinis, sequitur, quod non possit licite ab-